

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2020/21
Subject (*)	Attention to the diversity in the physical education		Code	652603312
Study programme	3 Mestrado Universitario en Profesorado de Educación Secundaria: Educación Física			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	Yearly	First	Obligatory	4
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Hybrid			
Prerequisites				
Department	Educación Física e Deportiva			
Coordinador	Valverde Romera, Joaquina	E-mail	joaquina.valverde@udc.es	
Lecturers	Giraldez Garcia, Manuel Avelino Gomez Varela, Joaquin Montero Seoane, Antonio Valverde Romera, Joaquina	E-mail	manuel.avelino.giraldez.garcia@udc.es joaquin.gomez.varela@udc.es antonio.montero.seoane@udc.es joaquina.valverde@udc.es	
Web				
General description	Partindo do principio de Atención á Diversidade, exporanse unha serie de temas referidos ás distintas necesidades especiais (anatomo-fisiolóxicas, psíquicas e sensoriais), como se poden abordar no ámbito da educación física (por exemplo, a través de actividades no medio natural), e cales son as posibles pautas de actuación ante cada caso. Para terminar, veranse aqueles aspectos deontolóxicos que están máis vinculados con esta materia en concreto.			
Contingency plan	1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	(CE-G1)Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións
A2	(CE-G2)Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan á aprendizaxe.
A4	(CE-G4)Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes
A8	(CE-G8)Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá
A10	(CE-G10)Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
A11	(CE-G11)Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.
A14	(CE-G14) Respetar e promover os dereitos humanos, os valores da cultura da paz e dos valores democráticos, e o recoñecemento dos principios e fundamentos da atención á diversidade.

A15	(CE-E1)Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
A17	(CE-E3)Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas
A18	(CE-E4)Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares
A19	(CE-E5)Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
A20	(CE-E6)Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
A21	(CE-E7)Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
A22	(CE-E8)Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
A24	(CE-E10)Coñecer estratexias e procedementos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.
A25	(CE-E11)Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
A26	(CE-E12)Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
A27	(CE-E13)Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
A28	(CE-E14)Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
A30	(CE-E16) Coñecer os procesos e recursos para a prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia (OE).
A34	(CE-P3) Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
A37	(CE-P6) Exercitarse na avaliación psicopedagóxica, o asesoramento a outros profesionais da educación, aos estudantes e ás familias (OE)
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Mostrar unha actitude reflexiva ante a diversidade individual e social nas aulas e en concreto na educación física e o deporte escolar.	AJ1		
	AJ8		
	AJ10		
	AJ11		
	AJ14		
	AJ18		
	AJ22		
	AJ26		
	AJ27		
Comprender a evolución do marco educativo legal que apoia a inclusión dos alumnos con discapacidade.	AJ2		CC6
	AJ4		
	AJ10		
	AJ17		

Coñecer as principais causas de discapacidade, inadaptación e dificultade para a integración en Educación Secundaria e ser capaz de identificar as necesidades especiais que requiren.	AJ1 AJ4		CC1 CC3 CC4 CC6 CC7
Coñecer os recursos dispoñibles e ser capaz de elaborar pautas de intervención para atender as necesidades especiais derivadas das discapacidades anatómo-fisiolóxicas para facilitar a plena integración e desenvolvemento de quen as presenta.	AJ1 AJ4 AJ14 AJ18 AJ19 AJ20 AJ21 AJ22 AJ24 AJ25 AJ27 AJ28		CC1 CC2 CC3 CC4 CC5 CC6 CC7 CC8
Coñecer os recursos dispoñibles e ser capaz de elaborar pautas de intervención para atender as necesidades especiais derivadas dos trastornos e deficiencias de orixe psíquica e da inadaptación social para facilitar a plena integración e desenvolvemento de quen os presenta.	AJ1 AJ4 AJ14 AJ18 AJ19 AJ20 AJ21 AJ22 AJ25 AJ27 AJ28 AJ30 AJ34 AJ37		CC1 CC2 CC3 CC4 CC5 CC6 CC7 CC8
Ser capaz de elaborar propostas de intervención desde unha postura coeducativa para a materia de educación física.	AJ4 AJ10 AJ14 AJ18 AJ19 AJ20 AJ21 AJ25 AJ27 AJ28		CC1 CC2 CC3 CC4 CC5 CC6 CC7 CC8

Ser capaz de elaborar pautas de intervención desde unha postura multicultural para a materia de educación física e o centro escolar.	AJ4 AJ10 AJ14 AJ18 AJ19 AJ20 AJ21 AJ25 AJ27 AJ28		CC1 CC2 CC3 CC4 CC5 CC6 CC7 CC8
Cofecer, aplicar e promover os principios éticos e deontolóxicos que deben rexer a actividade docente, especialmente na atención á diversidade.	AJ8 AJ10 AJ14 AJ15		CC1 CC4 CC6

Contents	
Topic	Sub-topic
BLOQUE I: Necesidades especiais de tipo anatómico-fisiolóxico.	I.1.- Discapacidades derivadas da perda ou anormalidade dunha estrutura ou función: conceptos e clasificación. I.2.- Características das discapacidades fisiolóxicas ou anatómicas. I.3.- Necesidades educativas nas discapacidades fisiolóxicas ou anatómicas. I.4.- Recursos para o ensino da educación física en persoas con discapacidade fisiolóxica ou anatómica.
BLOQUE II: Necesidades especiais de tipo psíquico e sensorial.	II.1.- O marco legal de apoio ás persoas con discapacidade psíquica e discapacidade sensorial. II.2.- Conceptos clave: discapacidade intelectual, trastornos de conduta, trastornos mentais, trastornos por déficit atencional e hiperactividade e discapacidade sensorial. II.3.- Ideas fundamentais sobre o ensino da educación física para estas poboacións.
BLOQUE III: A educación física, a discapacidade e o medio natural.	III.1.- As actividades na natureza como ferramenta de inclusión para o alumnado con discapacidade. III.2.- Actividades no medio natural para alumnos/as con discapacidade física, psíquica e/ou sensorial.
BLOQUE IV: Ética e deontoloxía en educación física escolar e deporte.	IV.1.- Moral e ética. IV.2.- Inclusión e exclusión. IV.3.- Ética e docencia. IV.4.- Ética e investigación. IV.5.- Código deontolóxico.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Document analysis	A1 A2 A4 A8 A10 A11 A14 A15 A18 A22 A26 A27 C1 C3 C4 C7	10	20	30
Case study	A2 A4 A10 A14 A17 A18 A19 A20 A21 A24 A25 A27 A28 A30 A34 A37 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	30	40

Directed discussion	A1 A2 A8 A10 A11 A14 A18 A22 A26 A27 C1 C3 C4 C7	10	0	10
Guest lecture / keynote speech	A1 A4 A8 A10 A11 A14 A15 A18 A21 A22 A25 A26 A27 C1 C3 C4 C6 C7	10	0	10
Personalized attention		10	0	10
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Document analysis	Os estudantes farán unha procura de documentos bibliográficos actualizados (libros, artigos, textos legislativos, referencias web, etc) que dalgún modo estean vinculados cos contidos específicos da materia. Posteriormente, procederase á súa análise e discusión.
Case study	Presentarase caso simulado dunha persoa ou colectivo con necesidades de diversificación e, a partir de aí, o estudante terá que ser capaz de planificar un deseño completo de actuación en educación física, considerando todos aqueles factores que inflúen na devandita programación.
Directed discussion	Con este tipo de metodoloxía, os estudantes reuniranse en grupos discutindo de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, proposto polo profesorado ou por eles mesmos, que poida resultar relevante para a materia. Aproveitarase a ocasión para contrastar diferentes puntos de vista. O profesorado actuará como moderador.
Guest lecture / keynote speech	As sesións maxistras reservaranse para facer intervencións puntuais por parte do docente, de forma oral e con apoio audiovisual, co fin de ampliar coñecementos específicos da materia.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Case study	Os estudantes poderán consultar via email ou ben persoalmente, calquera dúbida que xurda por mor da realización dos traballos que terán que presentar para ser avaliados.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Document analysis	A1 A2 A4 A8 A10 A11 A14 A15 A18 A22 A26 A27 C1 C3 C4 C7	Os estudantes presentarán un traballo en prazo e forma, no que recopilen información sobre algúns dos casos tratados durante as sesións. Terá que realizarse co consentimento e a supervisión do profesorado responsable.	40
Case study	A2 A4 A10 A14 A17 A18 A19 A20 A21 A24 A25 A27 A28 A30 A34 A37 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Os estudantes presentarán unha breve planificación cos puntos fundamentais (obxectivos, contidos, metodoloxía, actividades e avaliación) adaptada a tres alumnos con necesidades educativas específicas distintas. Tambien poderá presentarse unha proposta coeducativa (de xénero ou cultural).	60

Assessment comments

Sources of information

Basic	Asociación Española de Deporte y Actividad Física Adaptada. Disponible en http://www.dafaweb.es Bobo-Arce, M. y Morales Caneiro, R (2013) Estrategias coeducativas en el aula formal de educación física. Una experiencia práctica . A Coruña: Universidade 2114 Botelho-Gomes, P. (2012) Igualdade de género na educação física. I e II ciclo de conferencias: xénero, actividade física e deporte. A Coruña: Universidade, 2012, p. 61-77. URI: http://hdl.handle.net/2183/9084 Código deontológico, disponible en la web http://www.consejo-colef.es-codigo-deontologico.html, recuperado el 19 de Enero de 2010. Fernández García, E. et al. (2010) Guía PAFIC, para la Promoción de la Actividad Física en Chicas. Anel Gráfica y Editorial S.L. Granada. Guede García, F. J. (2012) Estratexias de coeducación na aula de Educación Física. Unha experiencia práctica. I e II ciclo de conferencias: xénero, actividade física e deporte. A Coruña: Universidade, 2012, p. 149-154.URI: http://hdl.handle.net/2183/9085 Heinemann, K. (2006) Ética de la responsabilidad en las organizaciones deportivas.Revista Internacional de Sociología. Vol. LXIV, nº 44, 153-176. Hernández, F.J. (2012). Inclusión en educación física. Barcelona. Inde. Iglesias Galdo, A. (2012) Un reto de extraordinaria actualidad: educar para a igualdade.. I e II ciclo de conferencias: xénero, actividade física e deporte. A Coruña: Universidade, 2012, p. 105-116. Disponible en http://hdl.handle.net/2183/9082 LLeixa, TFlecha, R.; Puigvert, L;Contreras,O ;Torralba;M.A y Bantulá, J. (2002) Multiculturalismo y Educación Física. Barcelona: Paidotribo Marchi Júnior, W. y Padeski Ferreira, A.L. (2009) Formação acadêmica e intervenção profissional nos Esportes: repensando a Educação Física. Revista Motriz, Rio Claro, v.15, nº 1,162-172. Mendoza Laiz, N. (2009). Propuestas prácticas de educación física inclusiva para la etapa de secundaria. Barcelona. Inde. Moreno, J. A.; Sicilia, A.; Martínez, C.; Alonso, N. (2008). Coeducación y climas de aprendizaje en educación física. Aportaciones desde la teoría de Metas de Logro. Revista Internacional de Ciencias del Deporte, 11(4), 42-64. Disponible en http://www.cafyd.com/REVISTA/01104.pdf Pérez Brunicardi, D; López Pastor, V.M. y Iglesias Sanz, P. (2004). La atención a la diversidad en educación física. Sevilla. Wanceulen. Pérez Brunicardi, D; López Pastor, V.M. y Iglesias Sanz, P. (2004). La atención a la diversidad en educación física. Sevilla. Wanceulen.Ríos, M; Ruiz, P. y Carol, N. (Coords.)(2014). La inclusión en la actividad física y deportiva. Madrid. Comité Paralímpico Español. Roca, M; Alvariñas, M.; Fernández Villarino, M.A.; Toja, B.; Pillado, N. Mirás, A. y Rodríguez, P. (2008) ¡Todos para uno y uno para todos! Cuadernos de Pedagogía, 376, 32-35.The National Center on Physical Activity and Disability. Disponible en http://www.ncpad.org/index.php Vázquez, B y Álvarez, G. (coord.) (1990) Guía para una Educación Física no sexista. MEC. MadridWorld Health Organization. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Disponible en http://www.who.int/classifications/icf/en/
Complementary	

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.